

D • N

11/5 1949

Dubbeltydig förkunnelse

Hr Norrman i Moskva

Landsorganisationens andre ordförande, hr Norrman, har tidigare i samband med sitt besök på den ryska fackföreningskongressen hyllat sina värdar på ett sätt som motiverat anklagelser för kommunistvänlig propaganda. De uttalanden som han enligt TT:s referat i lördags av den ryska radions meddelanden skulle ha gjort vid en avslutande presskonferens i Moskva var emellertid än mera häpnadsväckande. Nu har LO:s representanter publicerat ett slags dementi, som dess värre är föga mindre oroande än de uttalanden den vill lägga till rätta.

Av dementin framgår att det ryska radioreferatet först underställde den svenske tolken och sedan delegationen i dess helhet. Dessa säkerhetsåtgärder var likväl utan betydelse. "Den närvarande svenske tolken förmodade på grund av begynnande sjukdom icke i detalj kontrollera översättningen" och gjorde därför inga anmärkningar, delegationen hade "på grund av de brådskande förberedelserna till avresan" inte tillfälle till granskning. Under dessa förhållanden kan, det har LO-representanterna rätt i, ingen kritik riktas mot ryssarnas uppträdande. Man kan, förklarar delegationen, inte "förmoda någon medveten avsikt att förvränga de uttalanden som föll vid konferensen". Det bör understrykas att den nu publicerade "dementin" i viktiga punkter strider mot av hr Norrman förut i pressens utsläppta "dementier", en omständighet som inte bidrar att ge klarhet och trovärdighet.

Vad har då hr Norrman å delegationens vägnar sagt, och vad har han inte sagt? På en central punkt har den ryska radions referat utan reservation godtagits. Hr Norrman uttryckte förhoppningar om samarbete "mellan Sovjetunionen och Sverige, mellan de arbetande i de båda länderna". Detta samarbete mellan "de arbetande" kan enligt kommunistisk och halv-kommunistisk terminologi blott innebära samverkan mellan Ryssland å ena sidan — där alla numera betecknas med hedersnamnet "arbetande" — och arbetarrörelsen i Sverige. Ett sådant samarbete måste då rimligen också komma till stånd mellan socialdemokrati och kommunism i vårt land; hur skulle socialdemokraterna kunna samarbeta med den ryska kommunismen utan att också ha intima förbindelser med det svenska parti som är ett annex till

denna kommunism? Medan de socialdemokratiska ledarna i Sverige i regel framhåller den klara motsättningen till kommunismen och säger sig bekriega dess hantlangare i Sverige, säger alltså en av partiets ledande män raka motsatsen i Moskva. Om hr Norrmans ståndpunkt inte godkänns av den svenska parti- och fackföreningsledningen, borde detta sägas ifrån; eljest bestyrks farhågan att partiet medvetet verkar på två linjer, att dubbelspelet ingår i dess taktik.

Hr Norrman uttryckte också enligt både den ryska radion och den svenska delegationen sin beundran för jämlikheten mellan män och kvinnor i Ryssland. Enligt delegationens "dementi" skall han ha tillagt "att kvinnorna i Sovjetunionen samsattes i vissa tunga arbeten som i Sverige anses böra utföras enbart av män". Består inte den prisade ryska jämlikheten just i detta förhållande, och vad finns det då för anledning att prisa den?

Enligt den ryska radion skulle hr Norrman varit "hänförd" över flera saker; delegationen förklarar att han endast varit "imponerad". Enligt den ryska radion skulle hr Norrman ha sagt "att man endast i Sovjetunionen kan möta en sådan vänskap och en sådan gästfrihet som den med vilken den svenska delegationen mottagits"; delegationen förklarar att hr Norrman "i själva verket" sagt att "knappast i något annat land skulle en svensk fackföreningsdelegation ha mottagits med sådan vänskap och gästfrihet som vi mött här". På dessa punkter är "dementin" enbart komisk; den visar ju att hr Norrman "i själva verket" sagt just vad han påstås ha sagt.

En sak återstår. Hr Norrman skulle enligt den ryska radion ha förklarat Ryssland vara ett exempel på "verklig facklig demokrati". Vad hr Norrman verkligen sagt framgår inte av dementin, blott att han ej använt ordet demokrati. Att detta ord begagnats i den ryska radion försvaras av den svenska delegationen därmed "att det ryska ordet 'demokrati' icke täcker samma begreppsinnehåll som dess svenska motsvarighet". Nej, att demokrati inte är det samma på ryska som på svenska vet vi; ordet "demokrati" är likväl den vanliga översättningen av det svenska ordet "demokrati". Varför får man i denna punkt inte veta vad hr Norrman sagt, då hans uttalanden i andra punkter så i detalj återges i den svenska förklaringen? Kvar står det faktum att hr Norrman prisat även den ryska fackföreningsrörelsen. Denna är notoriskt endast ett led i statsapparaten, den är totalt ofri i förhållande till den härskande byråkratin. Det bästa beviset härfor är att de ryska arbetarna inte får strejka, att de inte ens

får byta yrke, arbetsplats eller uppehållsort utan myndighetenas tillstånd. Men LO:s andre ordförande prisar denna "rörelse" — utan ett ord av reservation eller kritik! Och detta sker samtidigt som Sveriges uttråde ur fackföreningsinternationalen förbereds just på grund av att Ryssland inte tillåter en fri fackföreningsrörelse.

Inför de underliga påståenden som hr Norrman tidigare fällt under sin Rysslandsresa har i den socialdemokratiska pressen antytts att man i dylika sammanhang kan säga ungefär vad som helst. Vid en middagsbjudning, så resoneras det, hyllar man värden, även om man betraktar honom som en skurk. Denna moral är föräldrad i privatlivet (utom möjligen vid begravningar); i det offentliga livet är den inte bara tarvlig, utan också farlig. Resultatet har i detta fall under alla förhål-

landen blivit att en svensk fackföreningsledare använts som redskap för internationell kommunistpropaganda.

Om en svensk högerman — vilket dess bättre inte behöver befaras — på en bjudning hos Franco krävde "samarbete mellan Spanien och Sverige, mellan de samhällsbevarande i de båda länderna" och därefter hyllade den spanska regimen i allmänna ordalag, skulle detta motsvara hr Norrmans uppträdande; så tillvida skulle den svenske högermannen vara mindre skyldig, som Franco inte är förbunden med ett svenskt parti inriktat på att undergräva den svenska folkstyrelsen. Vad skulle man i ett sådant fall säga inom svensk socialdemokrati? Det självfallna svaret på den frågan visar hur naturlig dubbelspelets och tvealtans taktik blivit för en rad svenska socialdemokrater.